

prima instanță: O. Tănase
instanța de apel: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, N. Craiu

dosarul nr. 3ra-790/16

ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ever Vin” împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 octombrie 2015, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 12 august 2015, SRL „Ever Vin” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada 08 iunie 2015-12 iunie 2015 a avut loc controlul planificat, efectuat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni, avînd ca tematică verificarea corectitudinii stabilirii și plății indemnizațiilor pentru incapacitate de muncă în perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2014.

Susține că în urma controlului a fost întocmit actul de control nr. 61 din 23 iunie 2015, potrivit căruia sumă indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă ce vizează angajata Curbet Ludmila, a fost achitată și reținută din fondurile de asigurări sociale, contrar prevederilor legale.

Menționează că la data de 23 iunie 2015 în baza actului de control nr. 61 a fost emisă prescripția nr. 2356, potrivit căreia suma de 18 858,65 lei urmează a fi restituită bugetului asigurărilor sociale de stat, fiind înaintată spre plată și o majorare de întârziere în sumă de 8236,85 lei pentru neachitarea în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii.

Indică că nefiind de acord cu actele întocmite, a depus o contestație către Casa Națională de Asigurări Sociale, care însă a fost respinsă, iar la 24 iulie 2015 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a emis prescripția nr. 2682 prin care a menținut aceleași obligații de plată a contribuției de asigurări sociale obligatorii de stat.

Relatează că suma litigioasă rezultă din obligarea de a recalcula și achita unei foste angajate indemnizația de incapacitate temporară de muncă, dispusă prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 22 mai 2012, pronunțată pe marginea cazului Curbet Ludmila împotriva SRL „Ever Vin”.

Solicită constatarea nulității rezultatelor controlului de Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni din 23 iunie 2015, anularea prescripțiilor de Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 2356 din 23 iunie 2015 și nr. 2682 din 24 iulie 2015 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind anulat actul de control nr. 61 din 23 iunie 2015, prescripția nr. 2356 din 23 iunie 2015 și nr. 2682 din 24 iulie 2015, întocmite de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la calculul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă în privința Ludmillei Curbet.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea deciziei, instanța a invocat prevederile art. 123 din Codul muncii, art. 2 alin. (1)-(3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, care reglementează acordarea concediului medical și dreptul la prestații de asigurări sociale și care indică că dreptul la prestații de asigurări sociale, în condițiile prezentei legi, se exercită prin sistemul public de asigurări sociale. La prestații de asigurări sociale au dreptul asigurații cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova și șomerii cu drept la ajutor de șomaj (în continuare - șomeri). Persoana are dreptul la prestațiile de asigurări sociale legate de riscurile sociale de care este asigurată.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța a reținut că suma litigioasă rezultă din obligarea de a recalcula și a achita Ludmillei Curbet indemnizația de incapacitate temporară de muncă, dispusă prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 22 mai 2012, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ludmillei Curbet împotriva SRL „Ever Vin” privind încasarea indemnizației, a plății pentru concediile nefolosite și repararea prejudiciului moral, considerând întemeiată hotărârea primei instanțe prin care s-a dispus anularea actului de control a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 61 din 23 iunie 2015, precum și a prescripțiilor nr. 2356 din 23 iunie 2015 și nr. 2682 din 24 iulie 2015.

La 28 martie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare, și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite.

Susține că solicitarea privind anularea actului de control și a prescripțiilor sus enunțate este neîntemeiată și lipsită de temei juridic.

Menționează că corectitudinea dărilor de seamă 4 BASS prezentate de către contribuabil poate fi contestată doar în cadrul unui act de control efectuat de către organul de asigurări sociale.

Astfel, de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni prin Actul de control nr. 61 din 23 iunie 2015, a constatat că suma de 18881,55 lei, raportată de către intimat în dare de seamă, a fost făcută fără suport legal și respectiv, s-a refuzat de a fi acceptată spre plată din contul bugetului asigurărilor sociale de stat.

În acest sens, afirmă că de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a indicat în actul de control faptul lipsei documentelor justificative-certificate medicale, din considerentul că intimatul a achitat suma de 18881,55 lei în anul 2013 pentru incapacitatea temporară de muncă a angajatei care s-a produs în anii 2010-2011, or în cadrul controlului careva certificate medicale pentru anul 2013, în privința angajatei Curbet Ludmila, care ar justifica suma de 18881,55 lei, nu au fost identificate.

Susține că titlul executoriu nu a poate fi reținut ca document justificativ, deoarece acesta nu prevede ca suma prejudiciului de 18881,55 lei adjudecată de la intimat în beneficiul angajatei Curbet Ludmila, urmează a fi pusă spre plată din contul bugetului asigurărilor sociale de stat.

Menționează că odată ce angajata Curbet Ludmila s-a aflat în incapacitate temporară de muncă în careva perioade ale anilor 2010 și 2011, prezentînd în acest sens certificatele medicale intimatului spre plată, atunci ultimul avea obligația legală de a calcula corect și de a achita indemnizația în anii respectivi și ulterior să indice sumele date în raportul 4 BASS pentru anii 2010 și 2011, și nu pentru anul 2013.

Consideră că intimatul prin intentarea acțiunii în judecată în vederea anulării actului de control și a prescripțiilor, dorește ca pentru culpa proprie manifestată prin calcularea incorectă a indemnizației Ludmillei Curbet, să se facă responsabilă și să plătească Casa Națională de Asigurări Sociale din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, fapt ce este inechitabil.

La 27 mai 2016, SRL „Ever Vin” a depus referință asupra recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, invocînd caracterul neîntemeiat al acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe.

În acest sens susține că suma litigioasă rezultă din obligarea de a recalcula și achita unei foste angajate indemnizația de incapacitate temporară de muncă, dispusă prin hotărîrea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 22 mai 2012, pronunțată pe marginea cazului Curbet Ludmila împotriva SRL „Ever Vin”.

Susține că opinia Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că suma nevalidată în urma controlului este rezultatul unor prejudicii cauzate de SRL „Ever Vin” constatate de către instanța de judecată, este declarativă, ori suma litigiului la moment nu reprezintă un careva prejudiciu, ci doar un recalcul a indemnizației pentru incapacitate de muncă, bazată pe o altă perioadă contributivă, fapt care nemijlocit se deduce și din hotărîrea instanței.

În aceste condiții menționează că suma nevalidată cu certitudine nu este un careva prejudiciu ci un recalcul, o sumă de bază pe care a încasat-o fosta salariată, iar legea în mod direct indică condițiile și modul de achitare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă.

Insistă că SRL „Ever Vin” a înaintat spre deducere strict doar suma de recalcul a indemnizației, iar celelalte plăți adiacente stabilite de către instanță cum ar fi prejudiciul moral sau taxa de stat au fost achitate de către societate, fără a le pretinde de la recurent.

La fel, susține că pentru majoritatea perioadelor de timp pentru care au fost solicitate indemnizațiile, Casa Națională de Asigurări Sociale a efectuat anterior verificarea corectitudinii achitării acestora, fiind constatată corectitudinea acțiunilor SRL „Ever Vin”, și doar instanța de judecată a dispus modificarea bazei de calcul.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 11 februarie 2016 a fost expediată în adresa recurentului la 09 martie 2016, fapt confirmat prin scrisoare de însoțire nr. 16832-4 (f. d. 87).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 martie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari